

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze bakalářské práce

**Bezpečnost práce a ochrana zdraví na Městském úřadě v
Přešticích**

Václava Malánová

© 2016 ČZU v Praze

Souhrn

Obsahem této práce je vyhodnocení možných rizikových faktorů vyskytujících se při výkonu pracovních činností na pracovištích ve veřejné správě. Je zde zmíněna legislativa Evropské unie v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Je stanovena platnými mezinárodními smlouvami a rámcovou směrnicí Evropského společenství s dílčími směrnicemi zapracovanými do zákonů České republiky. Pracovněprávní vztahy jsou upraveny aktuálním zákoníkem práce a je zde zmíněn harmonizovaný systém evidence pracovních úrazů na úrovni EU.

V části práce věnující se konkrétní organizaci jsou zařazeny pracovní profese do kategorií a na základě vyhodnocení rizik jsou doporučena preventivní bezpečnostní opatření.

Klíčová slova: rizikové faktory, pracovní prostředí, ochranné pomůcky, školení, bezpečnost práce, prevence, pracovní úraz

Úvod

Bezpečnost práce a ochrana zdraví je pokládána za důležitou v pracovněprávních vztazích. Jejím úkolem je zajištění bezpečných a zdraví neohrožujících pracovních podmínek pro zaměstnance a ostatní osoby, kterých se vykonávaná činnost týká. Jedná se o široký obor, ve kterém jsou stanovena pravidla chování a jednání zúčastněných osob v pracovním prostředí. Tato pravidla jsou především preventivního charakteru. Jsou však také jakýmsi návodem, jak postupovat v případě náhlého vybočení z běžného pracovního postupu způsobeného poruchou nebo neočekávaně nastalou situací. Konkrétní znění těchto závazných pravidel v každé organizaci je odvozeno z legislativy České republiky a Evropské unie.

Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem této práce je na základě prostudovaných zdrojů objektivně posoudit, zda je práce zaměstnanců na sledovaných pracovních pozicích bezpečná nebo nikoliv a v jakých oblastech. Je pochopitelné, že nemůže být žádné pracoviště naprosto vyhovující, a proto je třeba stále se snažit a důsledně vyžadovat ze strany zaměstnanců co nejzodpovědnější individuální přístup k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. K prevenci v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je třeba na všech pracovních pozicích přistupovat s respektem a nepodceňovat zdánlivě nenápadnou situaci. Je třeba se neustále aktivně účastnit školení, pravidelně provádět preventivní kontroly pracoviště a nepřetržitě dbát na bezpečnost svoji i bezpečnost ostatních.

Metodika

Teoretická část této práce bude zpracována na základě prostudování odborné literatury a veřejně dostupných zdrojů věnujících se tématice bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Pro tuto část se stane východiskem analýza právních předpisů na úrovni Evropské unie a ratifikovaných mezinárodních smluv, které jsou implementovány do současné právní úpravy České republiky.

Podrobně bude analyzován stěžejní právní předpis - zákoník práce v jeho platném znění. Vybrány budou jeho nejdůležitější části vztahující se k jednotlivým pracovním činnostem vykonávaných na pracovištích ve veřejné správě. Metoda analýzy je prováděna na základě rozboru vlastností, vztahů a faktů postupující od celku k částem. Analýza umožňuje odhalovat různé vlastnosti jevů a procesů a patří spolu se syntézou mezi základní a nejpoužívanější vědecké metody.

V další části práce bude použita metoda srovnání – metoda komparace. Při komparaci dvou či více jevů můžeme využít například ukazatele podílu. Komparace je základní metodou hodnocení. Srovnávací metody lze využít jak při získávání poznatků, tak při jejich zpracování. Pomocí této metody bude formou tabulky porovnán počet pracovních úrazů na pracovištích v souvislosti s místem výkonu práce, kde k pracovnímu úrazu došlo. Údaje se budou týkat pracovních úrazů, které se staly v Plzeňském kraji vyjádřené poměrem tohoto kraje a celé České republiky. Metoda srovnání bude použita také při sestavení grafu porovnávajícího počet pracovních úrazů v jednotlivých odvětvích národního hospodářství. Tabulka i graf budou sestaveny na základě analýzy kvantitativních dat Českého statistického úřadu za rok 2014.

V praktické části bude provedena subjektivní prohlídka jednotlivých pracovišť Městského úřadu Přeštice. Tato pracoviště budou následně podrobně popsána a na základě druhu konkrétní pracovní činnosti budou vyhodnoceny rizikové faktory, se kterými se mohou zaměstnanci této organizace setkat při výkonu těchto pracovních profesí v souvislosti s příslušným pracovním prostředím, kde jsou tyto činnosti vykonávány. Provedeno bude vyhodnocení pracovní profese s největším počtem výskytu možných rizikových faktorů, kterými mohou být zaměstnanci při práci ohroženi. Pomocí tohoto vyhodnocení budou vykonávané pracovní činnosti zařazeny do odpovídajících pracovních kategorií podle stupně výskytu těchto rizik. Srovnávací metoda je v této práci využita v několika částech.

Na základě organizační struktury jednotlivých útvarů a pracovišť znázorňující pracovní pozice vedoucích zaměstnanců a jejich podřízených zaměstnanců budou zmíněny osoby pověřené kontrolou dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Na zvoleném pracovišti

bude provedena prohlídka, s pomocí které bude možno porovnat úroveň dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci v souvislosti s předchozí teoretickou analýzou právních předpisů.

Vzhledem ke zjištěné skutečnosti o úrovni dodržování pravidel bezpečnosti práce bude vypracováno několik otázek a na základě předchozí domluvy se zaměstnanci konkrétního pracoviště bude proveden řízený rozhovor s těmito zaměstnanci pracujícími na tomto pracovišti. Metoda individuálního ústního rozhovoru je často využívána v případech potřeby zjištění informací hlubšího charakteru. Výhodou této metody je možnost interakce tazatele a respondenta a reakce na bezprostřední skutečnosti v rámci rozhovoru. Oproti tomu je nevýhodou časová a finanční náročnost.

Výsledky a diskuse

Z provedeného rozhovoru vyplývá, že dotazovaná zaměstnankyně, respondentka, se snaží dodržovat zásady BOZP a je pravidelně školená. Účast na školení je zdokumentována v uložených záznamech a potvrzena podpisem s uvedením data. Při vystoupení do vyšších úrovní regálů využívá pouze schválené schůdky, které jsou evidovány jako součást vybavení pracoviště. Jsou používány jen v těchto prostorech. Nevyhovující je však zjištění, že jsou v uličce mezi regály uloženy obrazy, kterými je mezi nimi omezen bezpečný průchod. Z rozhovoru bylo dále zjištěno, že k přepravě spisů určených k převozu do oblastního archivu není přednostně využíván nákladní výtah, ale přesun je uskutečňován přenášením po schodech. Tím vzniká možnost zvýšeného rizika úrazu způsobeného zakopnutím nebo klopýtnutím při manipulaci s břemenem, podle nařízení vlády 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci.

Návrh řešení

Na základě výsledků z prohlídky tohoto pracoviště bylo doporučeno vedoucímu úřadu, tajemníkovi, zhodnotit návrh zapracovat do současného interního předpisu nové bezpečnostní opatření. Tímto předpisem by měla být určena povinnost zaměstnanců spisovny přednostně využívat funkční nákladní výtah při přepravě spisů do oblastního archivu. Dodržováním nového předpisu by se mělo snížit riziko úrazu při přenášení spisového materiálu. Dalším doporučením bylo označit schody stanoveným způsobem, žlutým pruhem. Nezbytně nutné je rovněž odstranit obrazy z uličky mezi regály a zhodnotit potřebu silnějšího osvětlení na tomto pracovišti.

Závěr

Vzhledem k drobným nedostatkům zjištěným v prostoru spisovny byl celkový stav pracovního prostředí na ostatních pracovištích tohoto úřadu vyhodnocen jako vyhovující. Jednotlivá pracoviště jsou zaměstnanci považována jako bezpečná a náležitě udržovaná. V případě zjištění výskytu nových rizik nebo poruch zařízení na jednotlivých pracovištích jsou zaměstnanci připraveni spolupracovat s vedoucími pracovníky na jejich odstranění. Na všech pracovištích jsou pravidelně prováděny kontroly externě zajištěnou odborně způsobilou osobou, která v případě potřeby provede návštěvu pracoviště.

Z výsledků zjištěných na tomto pracovišti je patrné, že jsou vedoucí zaměstnanci dobře informováni a snaží se vytvářet bezpečné a zdravé prostředí na pracovišti. Jak zaměstnavatel, tak i zaměstnanci na všech úrovních oceňují zvyšování úrovně bezpečnostních předpisů a chápou, že vytvořit bezpečné a zdravé pracoviště je hlavním cílem politiky BOZP v civilizované společnosti.

Seznam použitých zdrojů

Janáková, JUDr. Anna. *Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. 5.vydání. Olomouc : Nakladatelství ANAG EKON, 2011. str. 504. ISBN 978-80-7263-685-3.

Neuegebauer, Tomáš. *Bezpečnost práce a ochrana zdraví v kostce*. Praha : WOLTERS KLUWER ČR, 2010. str. 260. ISBN 978-80-7357-556-4.

Šenk, Bc. Zdeněk. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci ve státní správě a samosprávě*. Olomouc : Nakladatelství ANAG, 2015. str. 216. ISBN 978-80-7263-953-3.

Ministerstvo vnitra ČR. Zákon č. 262/2006 Sb. *Sbírka zákonů a mezinárodních smluv*. [Online] 2015. [Citace: 12. Únor 2016.] Dostupné z WWW. <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonDownload.jsp?idBiblio=62694&nr=262~2F2006&rpp=15#local-content>

Ministerstvo vnitra ČR. Zákon 309/2006 Sb. *Sbírka zákonů a sbírka mezinárodních smluv*. [Online] Ministerstvo vnitra České republiky, 2015. [Citace: 11. Prosinec 2015.] Dostupné z WWW. http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=309/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy.

Europa. *Rejstřík právních předpisů Evropské unie. eur-lex.europa.eu*. [Online] [Citace: 3. Leden 2016.] Dostupné z WWW. <http://eur-lex.europa.eu/browse/directories/legislation.html>.

OSN Česká republika. ILO(Mezinárodní organizace práce). *osn.cz*. [Online] PDF, Praha, Copyright (c) UNIC. [Citace: 7. Leden 2016.] Dostupné z WWW. <http://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/04/ILO-187-podpurny-ramec.pdf>.